

La Femosa

novembre-desembre de 2015
Número 279 P.V.P. 3€

Revista d'opinió i informació local. ARTESA DE LLEIDA

SEGON MEMORIAL FELIP DOMÈNECH

TERCERES JORNADES D'ESTUDIS DEL SEGRIÀ

Edita

Agrupació Cultural la Femosa
Carrer dels Gallart, 7
25150 Artesa de Lleida (Segrià)
Telèfon: 973 167809
 E-mail: lafemosa@artesalleida.cat

Direcció i coordinació

Josep Gallart Fernández
 Lluís Gil Fontanet

Col.laboradors

Georgina Badia Anglés
 Albert Batiste Bonet
 Miquel Carrera Castellví
 Adolf Costafreda Castillo
 Isidre Drudis Bellmunt
 Josep Maria Esteve Muñoz
 Felip Gallart Fernández
 Josep Gallart Fernández
 Roger Gil Barberà
 Lluís Gil Fontanet
 Miquel A. Navarro Solé
 Joan Ramon París Oró
 Plataforma Animalista Terres de
 Lleida
 Ramon Serra Batlle
 Eulàlia Solà Miró
 Josep Ramon Solé Gallart

Fotografies

Arxiu fotogràfic de La Femosa
 Josep Maria Esteve Muñoz
 Isidre Drudis Bellmunt
 M. A. Florensa Bertran
 Josep Gallart Fernández

Correccions

Eulàlia Solà Miró

Impressió

Impremta Payà, Lleida

La Femosa 2ª època
 Número 279,
 novembre-desembre de 2015
 DL L 264-1981
 ISSN: 2339-7365
 P.V.P. 3 euros

Els articles que apareixen a les pàgines de *La Femosa* reflecteixen únicament l'opinió de llurs signants.

SUMARI

D'ahir i d'avui	3
Pòrtic	4
Actualitat artesenca	5
Segon memorial Felip Domènech	11
Terceres Jornades d'Estudis del Segrià	13
No t'aturis	15
Artesa de Lleida per la Marató 2015	16
<i>Domus domini</i> . Ponts (2)	21
L'església parroquial d'Artesa.....	22
El núvol de la Volkswagen.....	25
Ens agrada la carn?	26
La bassa del Pla torna a tenir aigua	27
Carta de renúncia d'un regidor de l'Entesa Artesenca	28
El país de les veus emfàtiques.....	30
Wehad a dream: Teniem un somni	31
Ho hem llegit a.....	31
Cròniques del CF Artesa de Lleida.....	34
Mots encreuats	35
Entreteniments	36
Ho hem llegit a.....	37
Telèfons i horaris d'interès	39
Solucions als passatemp.....	39
Enigma.....	39
Imatges d'actualitat.....	40

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

Diputació de Lleida

**INSTITUT
 D'ESTUDIS
 ILERDENCS**

Fundació Pública de la Diputació de Lleida

D'ANTJ R J D'AVUJ

L'antiga plaça del poble als anys seixanta del segle XX i en l'actualitat

Fotos: Isidre Drudis

Aquesta tardor Artesa ha estat protagonista de dues activitats de primera magnitud. El 24 d'octubre es va celebrar el "Segon Memorial Felip Domènech Costafreda. Jornades sobre trajectòria i perspectives de la regió frutera de Lleida". Amb la participació de personatges de primera línia del sector fruter català. Aquest "Segon Memorial" va ser tot un èxit per l'interès i el gran nivell de les intervencions i els debats que es van presentar. Amb un format molt atractiu, creiem que consolida definitivament el Memorial que es va inaugurar l'any passat dedicat al nostre entranyable i mai oblidat Felip Domènech.

El 21 de novembre el Teatre Municipal del nostre poble va acollir "El Segrià a Estudi, Terceres Jornades d'Estudis del Segrià", organitzades pel Centre d'estudis Comarcals del Segrià, CECS, i per l'Agrupació Cultural La Femosa, que va muntar una parada amb totes les publicacions de la nostra entitat. L'acte va comptar amb la col·laboració de l'Ajuntament d'Artesa de Lleida i del Consell Comarcal del Segrià i la seva inauguració va anar a càrrec de l'alcalde d'Artesa, Pere Puigròs, la Presidenta del Consell Comarcal del Segrià, Maria J. Invernon, del President de l'Agrupació Cultural La Femosa, Lluís Gil i de la Presidenta del CECS, Maria Jesús Llaveró. Va ser una trobada d'investigadors i estudiosos que van poder exposar públicament els seus treballs sobre la comarca del Segrià des de tots els angles d'estudi. Les 21 ponències van esdevenir una brillant mostra de la riquesa natural, lingüística, geogràfica i cultural de la nostra comarca. Artesa va ser, amb diferència, la localitat del Segrià que més ponències va merèixer: quatre en total. De l'Edat Mitjana amb "*El plet entre les famílies Rocafort i Cirera (Artesa de Lleida, 1228): el matrimoni com a composició d'un crim?*", que presentava Joan Eusebi Garcia. Del segle XIX amb "*Dos clergues liberals d'Artesa de Lleida i Puigverd de Lleida al segle XIX*", de Josep Gallart, Felip Gallart i Vicent Lladonosa. I finalment dos treballs sobre el segle XX, un que es titulava "*Emili Morera (1888-196...) apunts biogràfics del president del Sindicat de Sant Isidre d'Artesa de Lleida*" de Josefina París i la darrera sobre la Guerra Civil titulada "*Brigadistes d'Artesa de Lleida (1937-1938)*" de Jaume Miquel Oró. Tots aquests treballs es publicaran al número 3 de la revista Shikar, que sortirà a la llum l'any proper i que, ben segur, ajudaran tots els artesencs i artesenesques a descobrir aspectes molt rellevants del nostre poble i de la nostra comarca.

Per tot plegat ens en felicitem efusivament i felicitem els organitzadors, els ponents, el col·laboradors i totes aquelles persones que han fet possible que dos actes culturals tan importants es realitzessin a Artesa.

Segon Memorial Felip Domènech

Terceres Jornades d'Estudis del Segrià

ACTUALITAT

ARTESENCA

Josep Maria Esteve

Fotos: Arxiu la Femosa, J. Ma Esteve i M. À. Florensa

CICLE SEGRÀ CORALS

El 25 d'octubre, la **Coral La Primavera Artesenca** d'Artesa de Lleida va participar en la jornada del cicle de concerts **Segrià Corals** en l'edició 2015-2016, que com cada any impulsa el Consell Comarcal del Segrià, que es va celebrar a Soses, i que en l'edició d'aquest any commemora el 150è aniversari del naixement d'Enric Morera, músic i impulsor del cant coral a Catalunya.

El concert va tenir lloc en una atapeïda església de Sant Llorenç de Soses i va comptar amb la participació, a més de la coral *La Primavera Artesenca*, de la coral *Vila Vella* de Sudanel·l i la coral *Ginestell* d'Alguaire. Al final del concert, va actuar, com a formació convidada, el Grup Sardanista Balàfia de Lleida.

CANVI DE JUNTA A L'ASSOCIACIÓ DE DONES

El dia 29 d'octubre, l'**Associació de Dones La Pubilla** va celebrar l'assemblea general de sòcies, en la qual es va renovar alguns membres de la junta. En concret van acabar la seva etapa dins de la junta, després de dos anys, l'Eva Drudis, l'Elena Olomí i l'Elisa Piñol.

La composició de la nova junta queda de la següent manera:

Presidenta: Carme Sirvent

Secretària: Mireia Bonet

Tresorera: Teresa Mesalles

Vocals: Teresa Berengué, Pepita Marsal, Carme Gallart, Elena Botias i Ma Jesús Solé.

Per celebrar el canvi de junta el dilluns següent, el dia 2 de novembre, es van reunir els membres entrants i els sortints per celebrar la renovació en un sopar.

Les components de la nova junta.

CASTANYADES

El 31 d'octubre l'**Associació de Joves d'Artesa de Lleida**, l'**AJALL**, va organitzar una nova edició de **Lo Castanyot**, per celebrar la festa de la Castanyada. En aquesta ocasió la festa va consistir en un sopar popular a base de pica-pica i de segon plat, un fricandó cuinat per en Joel Oró, cuiner del nostre poble.

Posteriorment al sopar, hi va haver un bingo amb premis especials donats pels establiments del poble, i l'actuació de DJ Nar6 sound discomòbil. Igualment que el jovent del poble, la gent gran també es va reunir, a la **Llar de Jubilats de Sant Miquel**, per celebrar la **Castanyada**. En el seu cas, van celebrar un dinar de germanor al seu local social, amb final de festa amenitzat pel GRUP 43. Durant els dies previs a la Castanyada, es va poder veure per diversos indrets del nostre poble, diferents parades de nois i noies venent castanyes torrades.

Dinar de la Castanyada de la Llar de Jubilats

Cassola del dinar de la Castanyada de la Llar de Jubilats

Ball de la Castanyada de la Llar de Jubilats

Parada de castanyes torrades

CIRC ZAVATA A ARTESA

L'últim cap de setmana del mes d'octubre va arribar al nostre poble l'espectacle **Circo Zavata**, petita companyia de circ itinerant procedent de França. La primera funció fou el divendres 30 d'octubre, però es va haver de suspendre per falta de quorum. En la segona sessió, a l'endemà dissabte, sí que hi

va assistir la suficient gent per iniciar l'espectacle, compostat per diferents números de malabarisme i habilitat, fent participar molt la gent del públic. És de destacar que el circ no portava animals, com en anys anteriors, perquè ho prohibeix la Llei Protectora dels Animals de Catalunya

CAMINADA DE L'A. E. SUPERBÉ

El passat diumenge 8 de novembre, l'**A. E. SUPERBÉ**, va organitzar una **caminada** oberta a tothom. La sortida va recórrer nous i vells camins i corriols del nostre terme durant els 11 quilòmetres de la què constava la mateixa. Es va iniciar a les 10 del matí i va acabar gairebé a la 1 del migdia amb un petit refrigeri a la plaça Major.

ACTIVITAT TEATRAL

Durant els mesos de novembre i de desembre ha continuat l'activitat teatral al teatre de la Llar del Poble.

El 9 de novembre, a les 6 de la tarda, al teatre municipal es va representar l'obra **SOLTERONS**, producció a càrrec de la companyia de teatre **Nando Massaneda**, amb la interpretació d'en Salva Alba i en Nando Massaneda, i sota la direcció del mateix Nando Massaneda.

El 29 de novembre, a les 6 de la tarda, es va posar en escena l'obra **CIRQUET CONFETTI**, obra inclosa dintre del cicle de teatre de Xarxa, destinada al públic infantil. La representació fou a càrrec de la companyia **Pianissimo Circus**, amb la interpretació d'Albert M. Carbonell i d'Anna Confetti, amb la direcció de Miner Montell.

Representació de l'obra *Solterons*

El 12 de desembre, a les 6 de la tarda, es va representar l'obra **DE LA FORMA DE LES COSES**, a càrrec de la companyia **Quarta paret** sota la direcció d'Eduard Muntada i amb l'actuació de Josep M. Escolà, Imma Marquilles, Blanca Moreno, Ivan Caelles i Anna Perera.

Representació de l'obra *Cirquet confetti*

Representació de l'obra *De la forma de les coses*

DIMISSIÓ D'UN REGIDOR DE L'ENTESA ARTESENCA

En el ple celebrat el passat dia 9 de novembre, es va produir la dimissió del regidor de l'Entesa Artesenca Miquel Mazarico Julve per motius personals.

En aquesta mateixa revista reproduïm la carta de dimissió que el mateix Miquel Mazarico ens ha fet arribar per la seva publicació

Miquel Mazarico en el Ple de constitució del cosistori

TALLERS DE L'ASSOCIACIÓ DE DONES

L'Associació de Dones La Pubilla, el dia 11 de novembre es va celebrar un taller de **Cuina del Món** al local dels temporers. El taller el van realitzar la Isabel Garcia, d'origen equatorià, i la Rocio Rojas d'origen peruà.

El taller, a més d'aprendre l'elaboració d'algun plat típic dels respectius països, va servir a totes les assistents per conèixer millor una altra cultura culinària on per exemple, mai no es menja pa al dinar ni tampoc es fan postres. La Isabel va portar cuinat de casa *Alitas de pollo en salsade mostaza y coca-cola* y *Torta de maduro ecuatoriana*. En el seu cas, la Rocio va cuinar allí mateix un *Ceviche* y *Papas a la huancaína*.

El següent dimecres, dia 18 de novembre, va tenir lloc la segona part del taller de Cuina del món. En aquesta ocasió el taller el van realitzar l'Elena de Romania. La Lena va preparar diversos plats: *una sopa reconstituent, pastís d'albergínia escalivada amb maionesa i nous, pastís d'ous de peix amb maionesa i pa de Romania*

El dissabte 21 de novembre, a partir de les 5 de la tarda, també es va realitzar un taller de manualitats. En aquesta ocasió fou en Carles Domènech l'encarregat de realitzar-lo, i va consistir en aplicar unes flors de filigrana en uns marcs per a fotografies.

Plats de Romania

La Rocio Rojas i la Isabel Garcia van preparar plats dels seus països d'origen

L'Elena va preparar plats de Romania

Taller de manualitats de Carles Domènech

PILONS DAVANT DE LA CONSULTA MÈDICA

A principis del mes de novembre, l'Ajuntament va instal·lar uns pilons de plàstic amb el propòsit d'evitar que els vehicles estacionin davant del consistori mèdic.

Noies i nois de la quinta del 75

SOPAR DE LA QUINTA DEL 75

El dissabte 21 de novembre, i després d'algun ajornaament, finalment la quinta del 75 va celebrar el seu sopar de quinta. La trobada es va realitzar al restaurant Antoni Rubies d'Artesa de Lleida i es va allargar fins a ben entrada la matinada.

REPULSA PELS ATEMPTATS DE PARÍS

El passat 16 de novembre, va tenir lloc una concentració davant de la Casa de la Vila, per fer un minut de silenci en record i homenatge de totes les víctimes hagudes en els atemptats de París del passat 13 de novembre en què van perdre la vida més de 130 persones i moltíssimes més van resultar ferides.

Participants a la concentració

MITING D'ESQUERRA REPUBLICANA

Dins de la campanya electoral per a les properes eleccions generals al parlament espanyol, el dimarts 8 de desembre hi va haver un míting del partit Esquerra Republicana de Catalunya. L'acte va consistir en una tertúlia en què van participar Xavier Castellana, candidat al Senat; Montse Bergés, ex-regidora de l'Ajuntament de Lleida i Melitó Camprubí, membre de l'executiva comarcal del Segrià. La tertúlia fou moderada i presentada per Cèlia Argilés, regidora de l'Ajuntament d'Artesa.

Melitó Camprubí, Montse Bergés, Xavier Castellana i Cèlia Argilés durant el míting

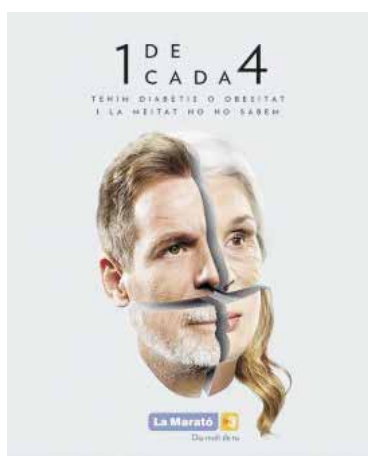
CINEMA NOVEMBRE-DESEMBRE

Dia	Pel·lícula
1 de novembre	Byzantium
15 de novembre	El extraordinario viaje de T.S. Spivet
22 de novembre	Bob Esponja, l'aventura arriba a la terra
6 de desembre	Ahora o nunca
8 de desembre	Exodus. Dioses y Reyes
20 de desembre	Los minions

ARTESA ACTUALITZA EL MARCADOR DE LA MARATÓ

La **3a cursa i caminada solidària per La Marató de TV3**, celebrada el passat 29 de novembre i organitzada per l'**A.E. SUPERBÉ** i l'**Ajuntament d'Artesa de Lleida**, fou una de les escollides per a realitzar una de les diferents actualitzacions del marcadore, en concret la tercera actualització del dia, de La Marató als estudis centrals de la Televisió de Catalunya.

Així, el dia 13 de desembre, dia en què té lloc La Marató de TV3, amb 2000 actes diferents arreu del nostre país, una representació de l'A.E. SUPERBÉ i del consistori del nostre poble, fou l'encarregada de fer l'actualització de 2/4 d'1 del migdia. En aquesta actualització, el marcadore va pujar fins als 751.423 euros.

Representants de SUPERBÉ i de l'Ajuntament a la Marató de TV3

Representants de SUPERBÉ i de l'Ajuntament amb Toni Cruanyes i Anna Boadas presentadors de la Marató de TV3

SEGON MEMORIAL, FELIP DOMÈNECH

Josep Maria Esteve

Fotos: J. Ma Esteve i Arxiu La Femosa

El passat 24 d'octubre es va celebrar, al Teatre Municipal d'Artesa de Lleida, el **Segon memorial Felip Domènech Costafreda**, en remembrança de l'enyorat company Felip Domènech.

El memorial ha consistit en una jornada amb diferents conferències sobre un dels eixos principals de l'activitat econòmica de les nostres terres: **Trajectòria i perspectives de la regió frutera de Lleida**, i ha estat organitzat per l'Ajuntament d'Artesa de Lleida, la Universitat de Lleida, La Comasala Stat. Coop. Cat. Ltda, el sindicat Unió de Pagesos, la Cooperativa artesana La Ginesta, la Col·lectivitat de Regants nº 18 del canal d'Urgell i l'Agrupació Cultural la Femosa. El memorial, també va comptar amb el suport de la

Ignasi Aldomà i Ramon Morell en la seva exposició

la taula rodona i debat obert que es va dur a terme entre les 12 i les 2 del migdia.

Sota el títol *Experiències i expectatives dels actors econòmics de la regió*, es van realitzar exposicions de 15 minuts de durada de diferents temes de la fruita per debatre posteriorment.

Les exposicions plantejades anaren a càrrec de:
- Xavier Miarnau, productor fructícola, sobre *Adaptació tècnica i rendibilitat de la producció frutera*.

Diputació de Lleida.

El programa d'actes inclosos en aquest segon memorial foren els següents:

A 2/4 de 10 del matí, ponència sobre *Evolució històrica i perspectives de la regió frutera; cadena de producció i mercats*, a càrrec d'Ignasi Aldomà i Ramon Morell de la Universitat de Lleida.

A 2/4 d'11, ponència sobre *Evolució històrica i perspectives de la regió frutera des de l'agronomia*, a càrrec d'Ignasi Iglésias de l'IRTA.

A 2/4 de 12, pausa per prendre un cafè, per afrontar

Ponència d'I. Iglésias

**Components de la taula rodona (d'esquerra dreta):
I. Aldomà, M. Simon, Xavier Miarnau J.Mª Vilata**

- Josep Ma Vilalta, d'Indulleida, sobre *Productes elaborats i innovació en el sector fruiter.*
- Carles Pueyo, de Pluscfresc, sobre *Canvis i perspectives en el consum de fruita fresca i derivats.*
- Manel Simon, d'Afrucat, sobre *Transformacions en els mercats locals i internacionals de la fruita.*

El debat, que fou molt interessant i ric, va estar moderat per l'Ignasi Aldomà de la Universitat de Lleida.

La clausura de la jornada va anar a càrrec de Josep Mª Companys, de la Unió de Pagesos; Emili Pijuan, president de la cooperativa La Comasala, i Pere Puiggròs, alcalde d'Artesa de Lleida.

Tots els ponents de les jornades

Assistents a l'acte.

Ignasi Aldoma cordinador científic de les jornades.

Pausa cafè

Cloenda de les jornades per E. Pijuan, P. Puiggròs i Josep Mª Companys.

TERCERES JORNADES D'ESTUDIS DEL SEGRIÀ

Josep Maria Esteve

Fotos: J. Ma Esteve, Arxiu La Femosa i J. Gallart

Dintre del marc *EL SEGRIÀ A ESTUDI*, el passat dissabte 21 de novembre es van celebrar a Artesa de Lleida les *TERCERES JORNADES D'ESTUDIS DEL SEGRIÀ*, organitzades pel Centre Comarcal d'Estudis del Segrià (CECS) i l'Agrupació Cultural de La Femosa, amb la col·laboració de l'Ajuntament d'Artesa de Lleida. Aquestes jornades són una trobada on investigadors i estudiosos exposen públicament els seus treballs sobre la comarca del Segrià, en unes presentacions breus, d'uns 10 minuts de durada, però d'un elevat interès científic, sobre qualsevol tema de la comarca, ja sigui social, històric, cultural, territorial, mediambiental, etc. En total es van presentar 21 comunicacions, quatre

de les quals tractaven temes del nostre poble. El programa dut a terme va estar el següent:

- A les 9 del matí: Rebuda dels assistents.
- A 2/4 de deu del matí: Inauguració de l'acte a càrrec del sr. Pere Puiggrós, alcalde d'Artesa de Lleida, la sra. Mª José Invernón, presidenta del Consell Comarcal del Segrià, el sr. Luís Gil, president de l'Agrupació Cultural La Femosa i la sra. Maria Jesús Llaveró, presidenta del CECS.
- Entre 3/4 de 10 i les 11 del matí es va dur a terme el primer torn d'intervencions, amb la presentació de les comunicacions:
 - Jacinto Bonales: "*La despoblació del Sas de Llitera i el mite de la guerra dels Segadors*".
 - Josep Varela: "*Algunes dades sobre la història de la Unió Laical de Beneficiats de la Catedral de Lleida*".
 - Irene Buisan, Maria Grustan, Clara Melià, Blanca

Aspecte de la sala

Solé i Jordina Solsona: "*En-caixa. Projecte educatiu sobre el Patrimoni Cultural d'Alcarràs*".

- Oriol Valgañon: "*Les colònies agrícoles i colonitzacions agràries de l'oest del Segrià*".
- Felip Gallart i Vincent Lladonosa: "*Eusebi Freixa (1824-2894) un escriptor romàntic a Lleida*".
- Joan Ramon González i Josep Forns: "*L'emblemàtica església parroquial de Santa Maria d'Almenar*".
- Joan Eusebi Garcia: "*El plet entre les famílies Rocafort i Cirera (Artesa de Lleida, 1228); el matrimoni com a composició d'un crim?*".

A les 11 del matí: es va fer una pausa-café. Entre 2/4 d'11 i • d'1 del matí es va dur a terme el

Exposició de la comunicació de F. Gallart, J. Gallart i V. Lladonosa

Exposició de la comunicació de J. París

segon tonr, amb la presentació de les comunicacions:

- Fabià Corretgé: "*La Íntima*" una societat recreativa.
- Carles Àngel Rizos: "*Representacions teatrals a Lleida a l'últim terç del segle XVII*".
- Rafel Folch Monclús: "*Avui cantem el Miserere*".

Exposició de la comunicació de J. E. Garcia

Tradició i modernitat a la Setmana Santa d'Alcarràs".

- Josefina París: "*Emili Morera (1888-196...) apunts biogràfics del president del Sindicat de Sant Isidre d'Artesa de Lleida*".
- Alejandro Juárez: "*Flora exòtica del riu Segre al seu pas pel Segrià: origen i potencial invasor*".
- Jordi Tunica: "*El Segrià en "blocs", una mirada 2.0 de la comarca com a punt de partida per a la creació d'una nova experiència turística*".
- Felip Gallart, Josep Gallart i Vincent Lladonosa Giró: "*Dos clergues liberals d'Artesa de Lleida i Puigverd de Lleida al segle XIX*".

A 3/4 d'1 del migdia: Es va iniciar el debat sobre les comunicacions del matí.

A partir d'1/4 de 2 del migdia: Els assistents fan fer una visita guiada al poble i a l'església a càrrec de Josep Gallart i Josefina París.

A partir d'1/4 de 3: Els participants a les jornades

Visita al poble

van celebrar un dinar de germanot al bar de la Llar de Poble.

A les 4 i • de 6 va tenir lloc el darrer torn d'intervencions amb presentació de comunicacions següents:

- Xavier Solé-Senan: "*Vegetació dels hàbitats d'interés comunitari (HIC) de l'espai d'Utxesa-Secà i rodalies*".
- Jaume Miquel Oró: "*Brigadistes d'Artesa de Lleida (1937-1938)*".
- Teresa Ibars: "*Cent anys de patrimoni cultural a la ciutat de Lleida. El Morera, un cas paradigmàtic (1915-2015)*".
- Josep Manuel Martínez: "*El Carrer Major de Lleida: diferents elements patrimonials d'interés*".
- Quintí Casals: "*Pioneres: les primeres dones amb estudis universitaris a Lleida*".
- Diego Teruel: "*Micropobles a la corona metropolitana de Lleida*".
- Iolanda Enjuanes i Guillem Roca: "*Estudi urbanístic i social del barri de Sant Llorenç i Sant Andreu a partir del cadastre de Patiño*".

A 1/4 de 6 de la tarda: Es va iniciar el debat sobre les comunicacions de la tarda.

A 2/4 de 6 de la tarda: Va tenir lloc la presentació del documental "*La Maseta*", a càrrec de Núria i Felip Gallart.

A les 6 de la tarda la presidenta del Centre d'Estudis Comarcals del Segrià va cloure les jornades. Totes les presentacions presentades a la jornada seran publicades properament al número 3 de la revista Shikar, editada pel Centre d'Estudis Comarcals del Segrià.

Exposició de la comunicació de J. M. Oró

Presentació del documental *La Maseta* per F. Gallart

Clausura de les jornades per Mª J. Llaveró

NO T'ATURIS

Jordi Manet

No paris, no cedeixis, no t'aturis,
no acabis el camí, si us plau, no et rendeixis,
continua endavant, endavant sempre,
encara que la malesa colgui totes les fites
i no hi hagi senyals, ni llums, ni indicadors.

I si t'atures que sigui per olorar les flors,
o al migdia sota un arbre cercar una ombra,
o seure en un voral quan mor el vespre.

Sempre resten històries per explicar,
llibres per llegir,
festes per celebrar,
amistats per compartir,
somnia per abastar.

No paris, no cedeixis, no t'aturis,
encara que t'hagin abandonat totes les forces
i tinguis els peus encetats de caminar,
no diguis mai: tant se val, aquí caic i no m'aixeco,
no et rendeixis,
incorpora't, empeny, recupera l'ànim,
només el just per posar-te dreta i mirar endavant
i allargar una cama i després una altra,
sempre hi ha un objectiu on encarar les passes,
només sigui perquè en una font raja un fil d'aigua ben fresca,
perquè a les valls són tendres les fulles d'herba
i de vegades cau la pluja lentament i el vent passeja,
perquè cada cada dia et palpita el cor,
perquè en els meus llavis el teu nom batega.

ARTESA DE LLEIDA PER LA MARATÓ 2015

Josep Maria Esteve

Fotos: J. Ma Esteve i M. À. Florensa

Un cop més, arribats al final de l'any, Artesa de Lleida es bolca en la celebració de **La Marató de TV3**, que en l'edició d'enguany ha estat dedicada a les malalties metabòliques, com poden ser la diabetis i l'obesitat.

Com en els darrers dos anys, el primer acte dedicat a La Marató fou la celebració de la **III CURSA I CAMINADA SOLIDÀRIES PER LA MARATÓ** organitzada per l'A.E. SUPERBÉ i l'Ajuntament d'Artesa de Lleida i que va comptar amb l'ajuda de moltes de les associacions del nostre poble. Aquest

Voluntaris i voluntàries

any, i no com l'any passat, el temps fou radiant i va engrescar molta gent a participar a la caminada o, els més valents, a la cursa. Totes les activitats previstes es van poder celebrar a l'aire lliure, enmig d'un gran ambient festiu i solidari. I és que més de 700 corredors i caminadors no es van voler perdre l'oportunitat de fer esport tot sent solidari a la mateixa vegada. Igual que en els anys anteriors, hi havia dos circuits, un de 5 km i un altre de 10 km, però com a novetat d'aquesta edició, es va canviar el

Sortida de la cursa infantil

Participants a la caminada

recorregut dels mateixos, on vam trobar alguna que altra pujada. Després del lliurament dels premis, als primers classificats de cada categoria, es van celebrar les curses infantils per edats. El dia 10 de desembre, a les 7 de la tarda, hi va

Arribada d'alguns dels participants a la caminada

Arribada d'alguns dels participants a la caminada

haver una xerrada sobre la diabetis i l'obesitat a càrrec de la infermera Montse Molina, a la sala d'actes de l'Ajuntament.

El dia 13 de desembre, van tenir lloc el gruix dels actes dedicats a La Marató. A 2/4 de 12 del matí es va celebrar un vermut popular amb servei de bar amb vermut, refrescos i tapes.

A la mateixa hora, es va realitzar un taller de moviment adreçat a tots els públics, per aprendre moviments de danses folklòriques i tradicionals. A 2/4 d'1 del migdia, hi va haver una ballada de sardanes a càrrec del Grup Sardanista d'Artesa de Lleida.

Arribada dels primers atletes

Com a plat fort de la jornada, per la tarda, a partir de les 6 de la tarda, i també a la sala del Teatre Municipal, va tenir lloc un festival de Dansa, música i esports amb la participació dels següents grups:

- Grup KUMBEVA.
- Grup de zumba infantil i d'adults d'Artesa de Lleida.
- Balls i danses folklòriques i tradicionals a càrrec de l'Esbart Dansaire Sícoris.
- Exhibició de Taekwondo a càrrec del gimnàs Artesa Gym
- Gimnàstica rítmica per part dels alumnes que

Arribada d'alguns participants a la cursa

participen en l'activitat extraescolar que organitza l'AMPA de l'Escola Els Til·lers.

- Demostració de Hip-Hop també a càrrec dels alumnes que participen en l'activitat extraescolar que organitza l'AMPA de l'Escola.

- Cançons populars a càrrec dels alumnes de l'escola del nostre poble, sota la direcció de la Montse Nicuesa.

L'acte fou presentat per en Sergi Puertas i les seves ajudants.

El mateix dia 13 de desembre, una representació de l'Ajuntament d'Artesa de Lleida i de l'A.E. SUPERBÉ va visitar els estudis de la Televisió de Catalunya on foren els escollits per fer una de les actualitzacions en directe del marcador que es duen a terme durant el programa central per La Marató.

Assistents i participants a l'acte

IMATGES DEL FESTIVAL PER LA MARATÓ 2015

Ballada de sardanes

Públic assistent al festival

Sergi Puertas, presentador del festival i les membres de la junta de l'Associació de Dones, organitzadores de l'acte

Actuació del Grup Kumbeya

Actuació dels alumnes de l'escola d'Artesa

Actuació dels alumnes de l'escola d'Artesa

Actuació dels alumnes de l'escola d'Artesa

Actuació dels alumnes de l'escola d'Artesa

Actuació dels alumnes de ball de l'escola d'Artesa

Actuació dels alumnes de l'escola d'Artesa

Actuació dels alumnes de l'escola d'Artesa

Actuació dels alumnes de l'escola d'Artesa

Actuació del Grup de Zumba

Actuació del Petit Esbart Dansaire Sícoris

Actuació del Petit Esbart Dansaire Sícoris

Actuació de l'Esbart Dansaire Sícoris

Actuació de les alumnes de gimnàstica rítmica de l'escola d'Artesa

Exhibició de taekwondo dels alumnes d'Artesa Gym

Actuació del grup de Hip Hop

ELS ACTES DE LA MARATÓ D'ARTESA A LA PREMSA

Segre, dilluns 30 de novembre de 2015

Tàsies es retroba amb la victòria a la Cursa d'Artesa de Lleida

ARTESA DE LLEIDA | Alexandre Tàsies i Ariadna Jofre es van imposar ahir en la cursa dels 10 quilòmetres de la Cursa i Caminada Solidària d'Artesa de

Lleida, que va reunir ahir gairebé 700 participants. A la carrera de 5 quilòmetres es va viure un final molt emocionant en el qual Bashir Butt, Ahmed

Hfari i Sergi Bernaus van entrar els tres junts amb el mateix temps de 17'35". A més, el quart classificat va arribar a tan sols dos segons.

Ara, dilluns 14 de desembre de 2015

Bolcats en 'La Marató de TV3'

La jornada aconsegueix una gran mobilització contra la diabetis i l'obesitat

Representants de SUPERBÉ i de l'Ajuntament amb Toni Cruanyes i Anna Boadas presentadors de la Marató de TV3

DOMUS DOMINI. ELS PONTS (2)

Miquel Carrera Castellví

Acabant d'escriure l'anterior article sobre els ponts m'adonava que tenia moltes idees al cap, encara sobre aquesta construcció, i també moltes imatges sobre ells. Així que aquí teniu una segona tongada de reflexions sobre això de creuar, salvar.

Començaré pel cine. Fa poc i de casualitat xerrava a la feina sobre ponts i cine, i ràpidament va sortir *El pont sobre el riu Kwai*; és estranya la pel·lícula, eh!... la fascinació per l'obra feta i l'orgull, potser l'orgull militar. Van sortir en la conversa més pel·lícules de guerra, com aquella superproducció que narra una operació militar aliada fallida a les acaballes de la segona guerra mundial, on potser recordem el nostre patiment veient com allò no anava bé ... o la també bèl·lica *El Puente de Remagen*. Algun romàntic que rondava per allí hi va afegir la famosa Los puentes de Madison, i companys i companyes van sospirar per una història com la de Meryl Streep i Clint Eastwood; ai punyateros! ... Remenant una mica pel meu compte resulta que tenim una pel·lícula catalana també amb un pont, *El pont de Varsòvia*, dirigida per Pere Portabella als anys 90, però expliquen que no acabà de funcionar. Si ja sou cinèfils amb carnet, diuen que s'ha de veure *El Puente*, una pel·lícula bèl·lica de 1959, però que resulta que és completament antibèl·licista. I ja acabo la llista amb la darrera del Spielberg, *El Puente de los Espías*, on es contenen les negociacions per intercanviar presoners durant la Guerra Freda, als anys 60. Ja veieu ... porto quasi 300 paraules i només he parlat de pel·lícules que he relacionat amb els ponts; no em direu que la cosa no dóna de si. Emfatitzant entre ponts i guerra, només cal recordar el mot militar "*cap de pont*", que per les nostres contrades tanta importància tingué durant la trista Batalla del Segre, en la passada guerra civil.

Un altre aspecte que m'intriga dels ponts és l'atracció que suscita entre els suïcides. Potser ho he dit molt fort, i no és atracció sinó només un sentit pràctic de buscar un lloc elevat, però quelcom hi deu haver ... A Madrid havia conegut la història del pont anomenat *Viaducto de Segovia*, elecció predilecta del suïcides madrilenys. És trist ... busques un lloc alt, però a la vegada potser icònic, per llevar-te la vida. I clar ... em pregunto també pels motius que t'empenyen a això, a fugir, a matar-te. Si visiteu Madrid, i us dóna per visitar el pont, veureu que hi ha uns plafons de plàstic o vidre a la vorera, posats expressament per dissuadir els suïcides. I si us arribeu a la part de baix del pont, veureu els arcs parabòlics de formigó que el sustenten, i aquí ja no està la tristesa, sinó la màgica forma de la paràbola, i com

amb formigó es poden crear aquestes formes tan elegants. El mateix contenen que passa allà a San Francisco amb el seu pont icònic, el *Golden Gate*. Diuen que també atreu o ha atret gran nombre de suïcides, per posar fi a les seves vides llençant-se a les aigües d'aquella badia. En aquest cas tenim la paradoxa d'un pont icònic i modern, símbol de l'alegria d'una ciutat especial, i la trista elecció del suïcides per aquesta infraestructura.

Ja havia comentat en l'altre article com l'enginy de l'home no sols es contenta en travessar segur els desnivells i els rius, sinó que a més en busca unes formes agosarades, amb arcs, bòvedes, tirants i bigues. Sempre també al pensar en ponts penso en la feina difícil de la construcció, en qui és el valent que s'enfila allà dalt quan tot només està mig embastat, o com es pot, per exemple, construir aquestes formes tan elegants des de terra estant. Hi deu haver, n'estic segur, tota una tècnica constructiva i segura, per això dels ponts, amb gent sensata i prudent que va ordenant com han d'anar les coses. Parlant de construcció, em ve al cap el pont de l'AVE que travessa tota la llera del Segre, prop d'Albatàrrec. Si el mireu veureu que no té res d'extraordinari, i marxareu potser decebut; la història, però, està en la seva construcció: és un pont empès; si senyor, tal com sona. Es construeixen les parts del pont de forma contínua, i es va empenyent amb maquinària per fer-lo avançar per sobre les pilones: increïble però cert. Vivia a Albatàrrec quan el construïen, i veies com cada, potser, quatre o cinc dies el pont havia avançat, l'havien literalment empès. No sé ... s'hi devien posar a empènyer ben esmorzats, perquè sinó ...

Per acabar ... a banda dels ponts ja glossats fins ara, tinc en la llibreta de les sortides per fer, anotades dos visites. La primera és anar a les terres del Roquefort, per veure que és això del *Viaducte de Millau*. La segona és rodar per la desconeguda Zamora, per descobrir el *Viaducto de Pino*. Ho deixo escrit per si algú s'anima abans, i ens diu alguna cosa.

Viaducte de Millau (França)

L'ESGLÉSIA PARROQUIAL D'ARTESA (UNS COMENTARIS SOBRE LA SEVA CONSTRUCCIÓ)

Adolf Costafreda Castillo

Com que no sóc historiador i, per això mateix, no dispo de cap document on em pugui basar per parlar de les meues teories sobre la construcció d'aquest temple, ho faré de l'única manera que sé, encara que això em costi més d'un clatellot de la gent que sí que en saben de llegir papers. On vas pel món senyor Adolf!?

Bé, feta aqueta introducció (ja que no vull enganyar a ningú) tiraré al dret. Començaré, doncs parlant de les converses que tenia amb la meua àvia materna, la Maria del Peix. Ella em deia que el que havia sentit dir sempre als seus padrins que, com es va fer l'església, Artesa estava formada per 27 cases, és a dir, entre 110 i 135 habitants. Amb tan poca gent com va ser possible fer una església tan gran? (sobre això no he tingut mai cap resposta). Per pagar les despeses de les obres (segons la meua padrina), els terratinents més acabats van deixar finques amb la finalitat que, tots els benefici que aquelles terres poguessin produir, es destinessin a la construcció del temple. La gent que no tenia terra anava de bracer (sense cobrar res) per fer produir, com més millor aquelles finques. La meua padrina no sabia quant de temps van estar pagant les obres i, de fet, tampoc cal saber-ho: anys i panys.

ELS SENYALS DE PICAPEDRER: Encara que sembli que hagi canviat de tema no és així; els senyals de picapedrer ens ajudaran millor a entendre alguna cosa. Antigament els picapedrers tenien el costum de marcar les pedres acabades de picar amb un senyal, aquest senyal podia ser individual, familiar o de grup, d'aquesta manera cadascú sabia les pedres que havia o havien picat a l'hora de lliurar-les per cobrar la seua feina. Als grans edificis antics com la Seu Vella de Lleida o l'edifici de l'IEI davant de la catedral nova en són plens d'aquests senyals. Però quan es va començar l'església

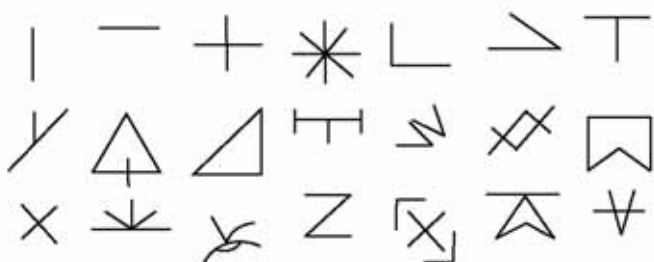
d'Artesa aquest costum ja no s'estilava, però malgrat això l'església n'està plena de senyals de picapedrer. Un any, amb el Ramon Serra, vam voler fer un buidat de tots els senyals que es podessin veure a simple vista. Com que això era

Esteles funeràries, com a exemple de pedra reutilitzada

gairebé impossible vam optar per comptar, només, els tipus diferents de senyals que hi havia. Em vam comptar uns vint-i-dos, uns més repetits que altres. **LA PREGUNTA:** si ja no s'utilitzaven els senyals, de picapedrer perquè a les pedres de la nostra església n'hi ha tants?. Doncs perquè aquestes pedres no eren noves, sinó reutilitzades d'altres construccions més velles. En definitiva, la gent, els responsables d'aquesta maga obra ja sabien d'entrada de la pedra de la que podien disposaven abans de començar; per exemple, la pedra de les muralles que ja no servia de muralla, les pedres del castell, segurament ja enrunat, la pedra de totes les construccions velles que ja

Senyals de picapedrer de l'església d'Artesa

Franges de pedra de diferent color a la façana principal

estiguessin en desús. De fet només els calia fer picar la pedra de tot allò que havia de ser nou, com el campanar o la gran portalada d'entrada. En aquests llocs de pedra nova per molt que mireu no hi trobareu cap senyal de picapedrer. Si sou curiosos, us convido a passejar amb mi per l'entorn de l'església. Comencem per la façana mirant tot el conjunt de pedres. Ens adonarem que, fins a l'alçada de la fornícula on hi ha la imatge de Sant Miquel, hi ha unes pedres no gaire grans, blanquinoses d'aspecte de pedra bona. A partir de Sant Miquel les pedres són més grosses i de color més foscs; la pedra és bona, però no té tan bon aspecte. Si anem a mirar la paret del costat del carrer del Portal, en tota la llargada de la paret veurem franges de cinc o sis fileres de pedres uniformes i ben picades. Tot i que aquestes fileres, al primer cop d'ull semblen iguals són de colors de tonalitats diferents, la qual cosa vol dir que provenen de diferents llocs. No només ens adonarem dels diferents colors de la pedra, sinó que, també, podrem veure senyals de picapedrer i alguna altra cosa que ens cridarà l'atenció.

L' ABSIS: Mai no m'havia mirat l'església tan atentament com ho he fet ara i, és per això que, per primera vegada, encara que això sembli estrany he vist l'absis. El que vull dir és que, per primera

vegada m'he adonat de la magnitud d'aquest absis. L'he trobat fantàstic, tan fantàstic que m'ha corprès que pràcticament l'ignorés. Ho dic seriosament; per a mi aquest absis és la part de l'església feta amb més atreviment i encert. Aquests gran llenç de pedra amb les dues espigues o caires vius que tanquen l'absis triangular de dalt a baix m'han captivat. De façanes d'església i de campanars molt més guarnit que el nostre en trobarem més d'un, però d'absis com el de la nostra església no. Cap més.

NOTES AL MARGE: Quan ja tenia al cap aquest article, cercant el número de la revista LA FEMOSA on sabia que havíem publicat l'any 1978 (no em recordava de l'any, però em va sortir que era aquest que he apuntat). Doncs cercant això, sense voler vaig ensopegar (tenim totes les revistes encuadernades per anys) amb la revista del Desembre 1977 - Gener 1978 i, amb sorpresa meua hi vaig trobar, uns cens d'Artesa i pobles veïns, un de l'any 1718 i l'altre de 1787 que el Josep Gallart havia publicat en el seu apartat de cada revista FULLS D'HISTÒRIA, doncs bé, segons aquests cens, l'any 1718 Artesa tenia només 69 habitants, però que l'any 1787 en tenia 389. Hem de creure que, des de l'acabament de la Guerra de Successió, el 1714, Artesa va viure un fort

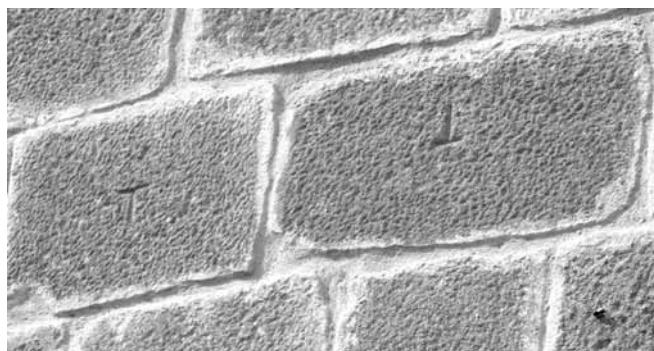
Diferències d'aparell a la paret nord

creixement econòmic, però sobretot demogràfic. Sempre havia sentit dir que el fet que a les nostres comarques hi hagi tantes esglésies grans sent els pobles tan petits, era degut a l'expansió del cultiu

de l'oliver. Ara es veu que algú això ho posa en entredit i diu que el que va fer possible això va ser el cultiu de la vinya, el qual va anar sent substituïda per l'oliver degut al canvi climàtic.

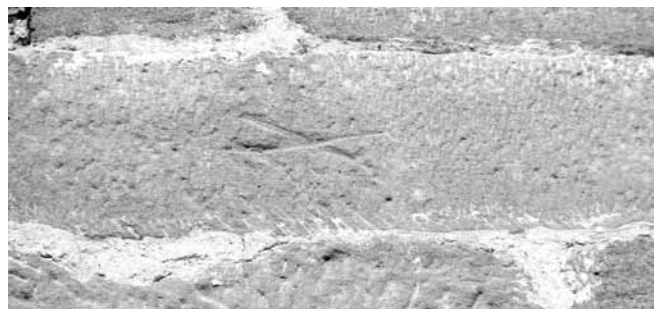
L'absis de l'església d'Artesa

Senyals de picapedrer de l'església d'Artesa

Senyals de picapedrer de l'església d'Artesa

1,5 m

Compartir amb respecte és més segur

FCC Federació Catalana de Ciclisme

EL NÚVOL DE VOLKSWAGEN

Roger Gil Barberà

A mitjans de Setembre del 2015 es va detectar un problema als motors dièsel de la companyia automobilística alemanya Volkswagen. Resulta que l'entitat teutona havia instal·lat un software als seus propis vehicles que en funció de la posició del volant, els canvis de velocitat, si giraven les rodes anteriors i no les posteriors i altres dades detectava que l'automòbil estava realitzant un assaig d'emissió i reduïa els gasos contaminants fins a un 40%. Aquest frau el van destapar experts independents americans que van realitzar els experiments en carretera, és a dir, en condicions reals. S'ha de tenir en compte, que des de ja fa molts anys, el principal problema de contaminació a les ciutats és la pol·lució dels cotxes. Això va portar Europa, en un principi, a minimitzar la quantitat de sofre dels combustibles per disminuir el problema de la pluja àcida i posteriorment regular les emissions dels gasos contaminants dels vehicles estímulant els motors dièsel en detriment dels motors de gasolina perquè generen menys CO₂ ja que consumeixen menys. La reducció del diòxid de carboni, CO₂, en els motors tèrmics els obliga a treballar a altes temperatures a les quals el nitrogen de l'aire reacciona amb l'oxigen formant l'òxid de nitrogen, que en quantitats importants, poden produir danys directes sobre les persones com poden ser la inflamació d'òrgans interns o la irritació de les vies respiratòries.

Un altre problema d'aquests motors són la temperatura a que treballen i la pressió amb què s'injecta el combustible, ja que això permet la producció de partícules de fum, però aquestes partícules són diferents de les que es produïen fins ara, ja que són molt més petites, conegudes amb el nom de *nanopartícules*, que travessen els filtres i les mucositats dels pulmons produint irritacions i malestars.

D'altra banda, és important recalcar que aquesta estafa en els motors de la companyia germànica, en depenen altres societats: Audi (Alemanya), Bentley (Regne Unit), Bugati (França), Lamborghini (Itàlia), Porsche (Alemanya), SEAT (Espanya),

•koda (República Checa), Volkswagen (Alemanya), Scania (Suècia), MAN (Alemanya), Volkswagen Vehicles Comercials (Alemanya) i Ducati (Itàlia); sembla ser exclusivament un problema mediambiental, el qual ja està solucionat en els nous models, i que en cap cas aquest problema afecta la seguretat del vehicle.

Tot i que les xifres encara no són oficials, es parla que hi ha un 8.000.000 de vehicles afectats i que els costos de Volkswagen podrien anar dels 30.000 al 50.000 milions d'euros. El nou president de l'entitat va dir que en principi no s'aturaria cap inversió, però tenint en compte que l'entitat té en

plantilla a 600.000 empleats no es descarten acomiadaments, ja que com sempre, pagaran justos per pecadors. Tantmateix les seves accions en borsa han baixat considerablement, així com la seva posició predominant en el sector de l'automoció, on és la segona entitat que ven més cotxes del món, únicament per darrera de Toyota).

Tot això ens hauria de portar a unes revisions més exhaustives de com es realitzen els test d'emissió de gasos contaminants a Europa on es permet realitzar trampes com eliminar els

retrovisors dels automòbils o tancar arestes amb cinta adhesiva amb la finalitat de reduir el fregament, utilitzar pneumàtics vells que en ser més rígids es deformen menys o eliminant l'alternador i d'aquesta manera donar dades d'emissió de gasos contaminants molt allunyades del consum real en carretera. A la zona euro, les marques de cotxes encarreguen aquets estudis a empreses subcontractades i per això és permet aquest frau. Una alternativa a aquesta gestió podria ser copiar els Estats Units, on l'administració és l'encarregada de fer-te un test de consum i emissió de gasos contaminants. Finalment, aquesta crisi també hauria de servir per replantejar l'ús del vehicle motoritzat amb iniciatives com "El dia sense cotxe" que es va recuperar a Barcelona després de desaparèixer 12 anys, ja que cal recordar que actualment les regulacions són molt permissives quan ens referim a temes de salut.

ENS AGRADA LA CARN?

Josep R. Solé Gallart

Abans d'entrar en matèria vull que quedi molt clar que els meus coneixements de dietètica i nutrició no van més enllà dels habituals entre les persones que tenen un mínim d'interès sobre el tema i per això el que explico a continuació no és res més que un seguit de reflexions i argumentacions, al meu entendre lògiques amb les quals vull expressar el meu convenciment que les persones no hauríem de menjar carn ni peix doncs no som éssers carnívors per naturalesa.

D'entrada si fem la pregunta que conforma el títol, la majoria de gent dirà que si li agrada la carn i amb bona lògica si ens agrada alguna cosa en principi hauria ésser bona per a nosaltres, però realment la carn en el seu estat natural a la majoria de gent no li agrada, és a dir crua. Quan mengem els fruits de la terra no necessitem que estiguin ni cuits ni adobats, els acceptem en el seu estat natural. Per contra la carn i el peix necessiten d'una aportació tecnològica com pot ésser la cocció o l'adob per tal que ens resultin agradables al nostre gust. A més, en moltes persones menjar comporta la sensació d'una digestió molt més pesada que no pas ingerir fruita i vegetals.

Un altre argument a favor que la gent no hauria de menjar carn és que els animals carnívors que coneixem són depredadors (l'home de fet és gairebé l'únic depredador per a si mateix) i habitualment tenen habilitats amb les quals són capaços d'actuar amb una major velocitat que els que els serveixen de menjar. Una de les preguntes que em faig és quin animal seria capaç de caçar un humà si no fos per la tecnologia?. La tecnologia de les armes és un coneixement adquirit en el decurs del temps, però biològicament no formava part de l'espècie que va donar origen als humans. Sense la tecnologia seriem com a màxim carronyaires doncs la nostra velocitat de desplaçament és molt limitada. Molta gent argumenta que la carn és necessària per les proteïnes, però d'una forma més o menys induïda oblida que de proteïnes també n'hi ha de vegetals i realment necessitem tantes proteïnes?. El que realment necessitem és energia, així el cervell que és l'òrgan més important del nostre cos és el major consumidor

d'energia en forma d'hidrats de carboni. Històricament hi ha situacions en què la gent ha sobreviscut sense menjar carn, p.e. en els camps de concentració durant les guerres, interns van passar fins a 5 anys sense menjar gens de carn i van sobreviure amb unes "dietes" molt baixes amb calories i alguns han sobreviscut fins als 100 anys.

Una altra característica dels depredadors típics i que tots podem visualitzar els documentals que fan a la televisió és que aquests tenen una capacitat que no tenim els humans consistent en afartar-se de carn i després estar diversos dies sense menjar i mantenir una activitat important a la vegada. Les persones fem habitualment tres o més ingestes d'aliments al dia i passades unes 5 ò 6 hores sense menjar (i desperts) ja notem que "ens falta alguna cosa". Si biològicament necessitem l'aportació de proteïnes animals hauríem d'estar capacitats per fer uns majors dejunis sense que el nostre ritme d'activitat baixés.

També cal tenir molt present que la natura per si mateixa és una organització gairebé perfecta. Es a dir la natura és totalment eficient a l'assignació de recursos de manera que si se la deixa fer crea entorns que tendeixen a l'equilibri. Així quan hi ha prou plantes augmenten el nombre d'animals herbívors i quan aquests és disparen sorgeixen els seus depredadors i tot això funciona fins que apareix l'ésser humà i llavors tot es trastoca de forma que per a la natura la ingestió per part dels herbívors d'una gran quantitat d'aliment per a generar un quilogram per

alimentar éssers que també poden menjar vegetals és un luxe que no pot permetre's. Cal tenir molt present que som dels pocs éssers vius que mengem no només sense necessitat, si no, fins i tot, amb el coneixement que fer-ho ens comportarà problemes que poden posar en perill la nostra supervivència. I de fet només cal mirar les imatges de molts del països de l'anomenat primer món per veure la quantitat de

persones amb sobrepès que cada dia augmenta i que fins i tot ha comportat que segons l'Organització Mundial de la Salut sigui superior el nombre de persones amb sobrepès respecte els que tenen problemes de desnutrició. Un altre argument en contra de la ingesta de carn el trobem en el poble Unza, que resideix al Pakistan. Si cerqueu al Google o al YouTube trobareu informació sobre aquest poble en què la gent assoleix habitualment una vida de més de 100 anys i que, evidentment no ingereixen carn. Ni que costi de creure aquest article el vaig començar a escriure durant el més d'agost, quan encara no havia sortit l'informe de l'Organització Mundial de la Salut palesant els perills que comporta la ingestió de carn i que vénen a corroborar els meus arguments. De totes maneres poden estar tranquils tots els possibles sectors afectats, des dels ramaders als establiments de menjar ràpid, una de les grans capacitats de la nostra espècie és la seva irracional capacitat d'autodestrucció.

LA BASSA DEL PLA TORNA A TENIR AIGUA

La Redacció

Fotos: Josep Gallart

La Bassa del Pla, situada al secà d'Artesa de Lleida, al peu de la carretera d'Artesa a Aspa, a punt va estar d'ésser greument afectada i mutilada per les obres d'ampliació i millora de l'esmentada carretera. Tal com informava La Femosa del setembre-octubre, per sort les obres foren paralitzades pel Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya, perquè no comptaven amb un estudi d'impacte ambiental.

Durant tot l'estiu la bassa va estar seca, però les pluges de finals d'octubre la van omplir d'aigua i ara llueix de nou. Esperem que l'estudi d'impacte ambiental dictamini que, a més de preservar-la íntegrament, cal recuperar i ampliar les zones de captació d'aigües pluvials, perquè la bassa presenti, tot sovint, l'aspecte actual. Que és el que tenia abans que li fossin reduïdes les àrees de captació d'aigües.

CARTA DE RENÚNCIA D'UN REGIDOR DE L'ENTESA ARTESENCA

Miquel Mazarico Julve, exregidor de l'Entesa Artesenca

Després de 4 anys i aproximadament 60 plens mai ni jo ni cap dels meus antics ni nous companys hem faltat al respecte a cap regidor o regidora de l'equip de govern.

Evidentment hem tingut disputes ja que per això estem aquí: per debatre i arribar a acords entre nosaltres en benefici del poble però mai vàrem faltar directament al respecte a les persones. Tots hem defensat la nostra postura el millor que hem sabut, ara això sí, amb educació i respecte. El dia 17 de setembre se'm va faltar el respecte a la meva persona i això jo no ho puc tolerar. Em considero una persona de pau, gens conflictiva i així seguiré sent, però davant del que ha passat, renuncio a la meua plaça com a regidor de l'ajuntament d'Artesa de Lleida. Vull passejar pel poble i poder saludar i ser saludat per tothom, no tinc la necessitat de passar per tot això. Quan es creua la línia del respecte i la tolerància s'entra en un terreny molt perillós i jo no estic disposat a jugar amb vosaltres a aquest joc.

Amic Joan per jutjar una persona i a més fer-ho en públic crec que primer l'has de conèixer, i ni tu ni cap dels teus companys, ni heu volgut ni heu tingut l'oportunitat de fer-ho. Simplement amb comentaris fets no sé per qui ni m'importa, però m'ho puc imaginar, us heu creat una imatge de mi crec que molt desencertada. Diu molt de vosaltres. Amic Pere, jo formava part d'un equip com vas dir tu de gent dolenta la qual em va influir molt, doncs que sàpigues que em sento molt orgullós de formar-hi part i recordar que a l'inici de tot això tu també vas creure amb mi per formar-ne part del teu equip de govern. Jo no he canviat, però es veu que depenent del bàndol on et trobis ets etiquetat d'una manera o d'una altra.

Quan una persona agafa la responsabilitat del càrrec que ocupa està exposada a moltes coses, però mai a ser menyspreada i insultada públicament. La política de l'insult i el despreci és una manca d'arguments i això és el que heu utilitzat vosaltres. Si creieu que la vostra política és aquesta i és la correcta crec que encara teniu un llarg camí per recórrer com a persones a la vida.

El poder pot arribar a transformar les persones, jo no vull ser aquí per veure-ho.

Marxo amb la tranquil·litat d'haver intentat aportar al poble tot el que he pogut i sempre amb el respecte

a tothom mai amb l'insult i el menyspreu. Quan ja no tens alegria i es perd la il·lusió el millor és deixar-ho, la persona que ocuparà el meu lloc arriba amb la il·lusió que a mi em falta i crec ho farà millor que jo.

Que tingueu tots molta sort.

M. Mazarico (primer dreta) en un Ple de l'Ajuntament.

M. Mazarico (primer dreta) amb els companys/es de l'Entesa Artesenca en un Ple de l'Ajuntament

M. Mazarico en l'acte de jurament del Ple de constitució del consistori d'Artesa

EL PAÍS DE LES VEUS EMFÀTIQUES

Joan Ramon París Oró

Va esdevenir una vegada, que en un petit país on mai no passava res, estranys esdeveniments van commoure la seva relativa calma. Va ocórrer que enmig de l'esplanada, un estrany aparell va irrompre potent, majestuós, per a sorpresa dels senzills habitants del lloc.

La tertúlia de la tarda es va paraitzar, quan van transportar un artefacte que, algú molt versat en lletres, va anomenar "televisió". La difusió d'unes imatges que evocaven móns llunyans, els anuncis rutilants que incitaven a les baixes passions consumistes, havien aconseguit trastocar els fonaments d'aquell món idíl·lic. El que abans era pau, o harmonia s'havia transformat en estrès, desassossec i presses.

Els rostres jovials van canviar en esquerps, els somriures es van baratar en laments a mesura que el país es desenvolupava vertiginosament. La unitat d'abans va ser fragmentada, es van establir divisions de treball mitjançant la creació de grans fàbriques i àmplies oficines de serveis. Van sorgir "castes" que com la de "els poderosos" diferia notablement de la de la resta de la gent. Van ser molts els qui es van apuntar a "fer mèrits" davant dels més forts, oferint-se a realitzar tasques de guardians, marmessors o qualsevol nyap que precisessin les "altes esferes". L'èxit, va ser tan gran que es van crear fins i tot associacions paral·leles que defensaven els interessos dels freturosos, tot era vàlid per tal d'ocupar un petit càrrec encara que fos nominal. Va esdevenir llavors, quan la gent menys ho esperava, quan més abstrets estaven delectant-se dels avantatges que dóna el poder, que van sorgir els primers símptomes del que prometia ser greu dolència.

Les veus es van tornar exageradament greus, cada síl·laba que pronunciaven sortia dels seus llavis exageradament emfatitzada, innecessàriament remarcada, acusadament dominant. En els seus lents inicis no s'hi va donar excessiva importància, pensant que seria una epidèmia del tres al quart. Per aquest motiu, no

es van interrompre, en cap moment, les múltiples activitats que realitzaven els malalts. Entre aquestes últimes, destacava l'anar al cinema per "prendre notes" i debatre-les en comú. Les pel·lícules que van causar furor eren les de gestes bèl·liques, especialment les que mostraven el comportament dels carcellers en els camps de concentració. Van comprovar, estupefactes, que no eren els nazis els qui pitjor tractaven els presos; si no un grup de jueus que gaudien de l'estatus de "privilegiats". Van ser aquests, els qui amb la finalitat d'agradar els vencedors, van portar a la pràctica l'anomenada "solució final". No obstant això, el film que va causar més impacte va ser l'últim de Tarantino: "Django Desencadenat", basat en el període esclavista americà. Alguns d'ells, abominaven de les pel·lícules del director ja que el consideraven massa "efectista".

Però en aquesta història, la cosa els va cridar poderosament l'atenció, va ser l'excel·lent retrat del vell majordom negre. Malvat, pervers, i traïcioner, tot resultava vàlid per tal que l'amo el considerés com la seva "mà dreta." Van apuntar en els seus rostres somriures de satisfacció, quan van veure com el murri camarlenc, "presentava informes" sobre tota classe d'intrigues i conspiracions.

En les nombroses "converses de cafè", solament es debatien aspectes que afectaven els interessos personals. Es discutia acaloradament sobre els "pros i contres", de quins eren les millors vies de promoció. Temes com el de ser "presentable" o "adequat" davant els alts càrrecs; estaven a l'ordre del dia. Però ràpidament, d'una "desmesurada eufòria" es passava a una "profunda depressió" a causa de la greu crisi econòmica que assolava el poble.

La inquietud va créixer davant el repetit fracàs d'una medicina oficial que es va mostrar incapaç de tallar el problema: Ulls sortits de les òrbites, cares celludes i contrafets, caminars rígids, moviments mecànics, accessos virulents de tos;

van formar part de l'habitual quadre clínic. Davant l'inexorable avanç de la pandèmia, no els va quedar més remei que acudir al xaman de la vila. Aquest, era un humil "netejadore vidres" amb un cos cotiflat i d'aparença fràgil, el feia passar pràcticament desapercebut. No obstant això, era molt conegut per aconseguir, a través d'estranyes pòcimes, miracles que semblaven impossibles.

Però no solament era un "mestre" en la utilització de les herbes estranyes, sinó que també era considerat destre en el domini de l'endevinació. No va trigar gaire temps a detectar, les causes de la malaltia, mitjançant la lectura dels pòsits. No va dubtar a agafar diversos gots, al final d'una d'aquelles interminables celebracions, per indagar sobre la naturalesa del mal.

Es va fregar diverses vegades els ulls, els vidres de les ulleres estaven entelats, una emoció continguda li va fer llambregar reiteradament els resultats. No hi havia cap dubte, en tots ells estava escrit en lletres daurades la paraula "Por". I llavors va tòrcer el gest, les tènues arrugues es van accentuar lleugerament, per espai d'alguns segons. Havia descobert, de sobte, com el temor provocava exorbitants conseqüències, tant físiques com psíquiques, afectant negativament qui les patia.

Va venir a la seva ment, l'extrem cas d'una dona amb cabells arrissats foscos, faç blanca, cos lleuger, ulls bellugadissos, acusada actitud maniquea. Encara ressonaven en les seves temples, els estridents crits que com a "dards enverinats" llançava a qualsevol que li donés complerta rèplica.

Era evident, que per acabar amb la dolència, caldria combatre els efectes perniciosos causats per una aprensió atàvica que els impedia raonar. Però no era res fàcil trobar un remei ja que les pòcimes medicinals utilitzades fins llavors van resultar del tot ineficaces. Existia a més un altre problema de cabdal importància: cap d'aquells malalts volia renunciar als seus càrrecs, ni minvar les prerrogatives derivades de ser "amics" dels qui manaven. En altres paraules, no tenien suficient voluntat per guarir-se. Per als infectats, era molt més important pertànyer a un exclusiu "cercle privat", gaudir de certa ascendència, que tenir cura del seu propi benestar.

Davant la magnitud del cas va consultar la "gran xaman", l'habitatge de la qual es trobava molt lluny, en l'extraradi d'una gran ciutat. Ella, de

complexió vacuna i veu potent, era com el pol oposat a l'aparent flaqueza que transmetia l'"home dels cristalls". No obstant això, la representació viva de la "mare terra", habitava en un modest i convencional habitatge. El seu sou d'empleada de la neteja, en unes fredes i impersonals oficines, no donava per a més. Però, era una autèntica experta en l'art de guarir els malalts. D'integritat indomable, emprava tota la seva energia per desfer conjurs de bruixes, o la destrucció de nocius malefics. Resultava com menys paradoxal que estigués en mans dels més febles i humils el destí d'aquell bell país. Després de desempolsar vells llibres, analitzar rànquies fòrmules, examinar infalibles càbales, manejar ancestrals potingues; va percebre que l'única solució passava per la realització d'un "viatge astral". En aquest sentit, "els ensenyaments" dels vells mestres posaven l'accent principalment en l'ús del peyote perquè el ritual arribés a bon port. Els efectes al·lucinogens, permetrien als seus participants, traspasar el llindar que portava a l'altre costat de la realitat. Seria en aquest "estat de tràngol" quan la guaridora se li revelaria, en tota la seva amplitud, "el camí" que conduiria a la curació. Va succeir llavors, que la "gran xaman" va designar amb un càrrec aquell home al qual ningú no feia cas. L'estrany nomenament no era gratuït, ja que calia la inoculació del mal per part del nostre heroi. Una vegada que va ser triat "cap de vidriers" no va passar gaire temps a acreditar l'aparició de la cobdícia, la mutació desagradable de la veu...

No obstant això, malgrat les flaqueses humanes que feien mossa en el seu cos, se sentia "llest per al combat". De la mà de la sacerdotessa, "va volar" a través de l'espai i del temps, a la cerca de l'anhelat "coneixement".

Llums que sorgien del cosmos, ràpides palpitations, contraccions de partera, etc..; eren signes inequívocs d'estranyes visions premonitòries. Van transcórrer amb prou feines uns instants, i el somni de la comare va entaular forma: Els centelleigs, els estels, el no-res absolut; van mudar-se en simples habitades, espesses selves, amplis cabals d'aigua. De sobte, "va aterrar" en un poblat, pertanyent a les llunyanes illes de la Sonda. Els seus habitants estaven units entorn d'un temple, prests per a la realització d'alguna cerimònia.

No hi havia cap dubte, de la vital importància

que posseïa, per a aquella gent, un tosc i senzill edifici de fusta. Estava decorat amb gravats que feien al·lusió a profuses imatges mitològiques i belles escenes florals . Però el que més cridava l'atenció era la gran escalinata d'accés, repleta de tot tipus d'ofrenes .

Va ocórrer que una filera de dones, abillades amb túniques blavoses es van dirigir en "marxa processional" cap a "l'estatge dels déus". Amb passos majestuosos, semblaven les antigues vestals, geloses zeladores de l'espai sagrat. Portaven un gegantesc pastís, en el qual despuntant per sobre de la massa, es trobaven multitud de pinyes, mànecs, bananes i altres fruites tropicals.

Assistia a una "comunió mística" entre "déus i homes" mitjançant la ingestió d'aquell apetitós present. Va entendre, que a través del sabor, de l'exaltació dels sentits, emergiria "l'esperit d'unitat". La diminuta "flama divina", de la qual tots som portadors, quedava acoblada en un únic conjunt.

De sobte una dona es va obrir pas d'entre la multitud, va clavar la seva mirada esquerra, maleint aquella cerimònia. Situant-se enfront del "gran obsequi" , van sorgir de la seva boca molts

i grans gripaus que van atacar les cames de les sacerdotesses. Els camàlics van trontollar, va caure al terra la preciosa càrrega, escampant-se en mil trossos.

Un crit poderós va sorgir del no-res, els esquinqadors ressons van acabar de partir els escassos fruits que encara es mantenien en peu. Va observar, com un sardònic somriure sorgia dels llavis d'un d'aquells homes. La seva actitud altiva, els modals fatxendosos, l'expressió de domini, denotaven els gestos de qui se sap "triomfador".

I just en aquell instant, la xaman va entretancar els ulls, davant el final eminent d'aquella visió. La suor freda s'havia diluït, van cessar les convulsions i els rictus, tot tornava a ser "normal" com sempre. No obstant això, havia percebut que la dolència s'encebava particularment al món interior dels malalts fins a aconseguir deixar-los tan buits com una pela de nou.

Va albirar, que aquells éssers havien deixat de costat "els records d'infància" en el seu eixelebrat arravatament. Va plorar desconsoladament pels desafortunats que havien abandonat, sense gairebé advertir-ho, la seva pròpia ànima.

WEHAD A DREAM: TENÍEM UN SOMNI (QUE S'HA ESFUMAT)

Plataforma Animalista Terres de Lleida

No és necessari ser un personatge històric per perseguir somnis, no cal dir noms, tots i totes en tenim al cap, de personatges i de somnis. **La Plataforma Animalista Terres de Lleida** quan es va constituir a principis del 2014 en tenia un de molt clar: **ajudar a trobar el desllorigador perquè el CAAC SEGRIÀ fos alguna cosa més que un projecte buit**. I a partir de la posada en marxa, començar una sèrie d'activitats d'educació i de serveis (presentes dins de les clàusules del conveni) així com xipatges, esterilitzacions ...a preus més assequibles que portarien el sector a viure la relació amb el món dels animals d'una manera més responsable, seguint els dictats de la llei de protecció i posant Catalunya a nivell europeu.

El conveni s'establiria directament amb el consell comarcal i cada Ajuntament pagaria **1 euro per habitant i any i 50 euros per cada gos acollit**. Vam començar la tanda de reunions amb els ajuntaments del Segrià amb el vistiplau del Consell Comarcal i **34 de les 38 alcaldies van acceptar**. **El que no ens van explicar és que ara en realitat qui pagaria els 600 euros no serien directament els ajuntaments sinó el consell comarcal**. Aquest fet, junt amb altres informacions que ens van arribar després (cobraria una taxa cada vegada que sortís a buscar un animal sigui recollida o captura, si el gos tenia xip la quantitat a pagar era la mateixa, 600 euros, encara que retornés a l'amo l'endemà ...) ens van fer entendre que **portaria el projecte a la ruïna que vol dir al fracàs**.

La realitat ens ha demostrat que no anàvem errats i aviat es va generar un dèficit que sobrepassava la quantitat aportada. Es confirmaren les pèrdues al 2015, com diu l'article del Segre del dia 31 d'octubre amb 45.000 euros més, només els primers 6 mesos per sobre de la quantitat anual aportada per les alcaldies de 60.000.

Prevenint aquesta situació la Plataforma no podia estar inactiva i vam donar més importància encara als Grups Locals de control d'animals abandonats i perduts, activitat que comptava amb

el vistiplau del Consell Comarcal i de les mateixes alcaldies de les quals sempre hem rebut suport. Demanàvem que **cada alcaldia tingués un lloc** on deixar l'animal per espai de dos o tres dies i un **lector de xips** per tal d'evitar que animals amb amo anessin a parar al CAAC i generessin més despeses. **Hem arribat amb els Grups Locals a més de 25 pobles del Segrià**. En general la idea funciona, gràcies a la gent implicada i al suport municipal. **La Plataforma actua com a marc que aconsella dubtes o accions** més complicades i si és necessari es posa en contacte amb l'Ajuntament per resoldre qualsevol problema.

Malgrat tots aquests esforços **no s'ha pogut evitar que la quantitat d'animals portats al CAAC fos superior als diners recollits per pagar el servei**, com dèiem, així el **descontentament i les queixes han anat augmentant** uns pel que els ha tocat de pagar de més i que -com és normal- no hi comptaven i el concessionari perquè s'aferra a un conveni equivocant des del principi arribant fins i tot a denunciar el mateix consell comarcal per impagament. En les reunions que vam tenir **amb l'anterior consell comarcal** quedava clar que l'objectiu era rescindir el conveni, però no se'n van sortir. **No van tenir en compte** que amb una inspecció a fons de la gestió per part dels agents rurals tenien molts arguments a favor. **També observar si es complia el conveni pactat** (les clàusules del conveni indiquen les obligacions i deures: tenir informats els ajuntaments, fer campanyes de sensibilització i de conscienciació de la ciutadania etc) que en cap moment el CAAC no ha complert.

Amb el nou Consell comarcal les nostres esperances es van renovar, però el nou contracte dins del conveni, per quatre anys que inclou 300 euros fins a 200 animals i a partir d'aquí 500 euros per animal a pagar, ara, cada ajuntament un cop depassat el topall que se li atribuirà, ens preocupa.

D'alguna manera hem tornat gairebé a l'inici quan eren els ajuntaments els qui havien de pagar

directament 600 euros per cada animal portat al CAAC. Aquest contracte **serà un càstig per les poblacions que s'han preocupat des de sempre pel tema** i que són les que n'han portat més. Es una invitació que els animals es tornin novament invisibles i a posar els Grups Locals en situacions complicades quan, havent depassat el topall, l'ajuntament no podrà pagar els 500 euros estipulats. Es clar que es podrà elegir portar-lo en un altre lloc. Això **tornarà a augmentar la quantitat d'animals acollits a les protectores amb tot el que això comporta** de feina, despesa i molts cops de desesperació. El cas és que cap ajuntament no hauria d'aportar més del que es va parlar: 1 euro per habitant

i any i 50 per gos acollit, tal com fa la comarca de l'alt Urgell amb el seu CAAC i prou funciona. **Si no es pot rescindir el conveni, per a evitar d'arribar als 200 animals acollits caldria seguir un full de ruta, accions efectives que canviessin la fesomiel del problema i que algunes ja estan tant en la Llei de protecció com en el plec de clàusules compreses al conveni** que es va signar entre el Consell comarcal i el CAAC:

1-Fer campanyes que recordin l'obligació de xipar i censar els animals de companyia recolzant la feina que vénen fent els agents rurals.

2-Fer campanyes d'esterilització de femelles en situació de risc (masies, granges), en companyia de mascles...susceptibles de ser prenyades, per tal d'impedir cadellades.

3-Entre moltes altres per no allargar-nos.

Aquestes són algunes de les aportacions que hem fet per tal d'evitar un nou desajustament que preveiem, i que es concreta sobretot en **l'apartat 2**, ja que **evitar el naixement de mascotes** concentra el 50% del problema i per tant és de **màxima atenció i prioritat.**

web:plataformaanimalistalleida.org/ajuntamnet
https://www.facebook.com/Plataforma Animalista Terres de Lleida

HO HEM LLEGIT A...

Segre, diumenge 13 de novembre de 2015

ENDESA

Un lleidatà guanya el concurs d'idees d'Endesa

| LLEIDA | Un dispositiu que permet escalfar espais interiors aprofitant la calor humana ha estat el projecte guanyador del concurs d'Endesa *Les Idees es Mouen* i que ha recaigut sobre el lleidatà Oriol Liarte Torrelles, estudiant de Màster d'Enginyeria Industrial a la UdL, amb un premi de 3.000 euros i una beca de formació a la companyia.

La Mañana, divendres
13 de novembre de 2015

Un lleidatà
guanya un
concurs
d'Endesa

FOTO: Endesa / Oriol Liarte va
recollir ahir el premi

El lleidatà Oriol Liarte ha estat el guanyador del primer premi del concurs d'Endesa "Les idees es mouen". Liarte, que va recollir ahir el premi a l'Espai Endesa a Barcelona, ha estat premiat per un projecte sobre un sistema per calefatar espais interiors aprofitant l'escalfor del cos humà. El guanyador del premi, de la Universitat de Lleida, va rebre 3.000 euros i una beca en el programa d'iniciació professional, amb formació i pràctiques a Endesa.

CRÒNIQUES DEL CF ARTESA DE LLEIDA

Georgina Badia Anglés

C F Artesa de Lleida 2 - C F La Granja d'Escarp 2
(25/11/2015)

El CF Artesa de Lleida va aconseguir empatar amb la Granja d'Escarp, després de començar guanyant. Van inaugurar el marcador al 34, però sols quatre minuts després els visitants van empatar a 1. Abans d'arribar al descans, els locals es van tornar a avançar (2-1). Els resultats es van mantenir durant tota la segona meitat. A l'últim minut la Granja d'Escarp, que des del 81 jugava amb un menys per la doble groga de Ramon Teixidó, va empatar el partit deixant el 2 a 2 definitiu.

Artesa de Lleida: Costa, Mor (Oriol), Liarte, Vidal, Gallart, Rodríguez (Mir), Eloi Liarte, Iglésias i Horra (Carrera).

La Granja d'Escarp: González, Pérez, Vivancos (Rescalvo), Teixidó, Agustí, Valero, Castelló, Jové, Moreno (Macià) i Prieto.

C F Artesa de Lleida 0 - 1 F C Massalcoreig FC
(01/11/15)

L'Artesa de Lleida i el Massalcoreig van disputar un partit molt igualat en el qual l'encert de cara a porteria va brillar per la seva absència. Després d'una primera part sense gols, la segona meitat l'Artesa va sortir a lluitar per aconseguir la victòria, però en el minut 72 l'equip rival va marcar l'únic gol del partit. Artesa de Lleida: Herrera, Gallart, Rodríguez, E. Liarte (Mor), Iglesias, Moreno (Porqueras), Carrera (Simon), J. Liarte (Puertas), Massot, Horra i González (Mir).

Massalcoreig: Montoliu, Esteve, Teixidó, Tomás, Marc, Balaña, Jordi, Garrido, Sama, Moreno i Nahid.

C E Benavent 4 - C F Artesa de Lleida 2 (15/11/15)

L'Artesa va començar el partit creant ocasions tot i que no les va materialitzar. El Benavent va aprofitar

la falta del gol per avançar-se i arribar al descans amb l'1-0. Tot just començar la segona part, l'Artesa va empatar. Però al minut 53 el Benavent es va tornar a avançar i dos minuts després va marcar el tercer. En el 73, els locals van establir el 4-1 de penal, però a cinc minuts per al final, l'Artesa va marcar un altre gol i va establir el 4-2 definitiu. Benavent: Jové, Meite, Espejo, Ramon Teixené (Jordi Vilaró), Arrob, Esteban, Fuentes (Evina), Balaña (Mas), Oriol Teixiné, Florensa i Bounoua.

Artesa de Lleida: Herrera, Mor (O. Liarte), Vidal (Carrera), Rodríguez (Mir), Iglesias, Martín, Moreno (Puertas), J. Liarte (Porqueras), Horra, Simon i González.

C F Artesa de Lleida 3 - C F Montoliu 0 (22/11/15)

Segona victòria de la temporada amb porteria a zero. L'Artesa va aconseguir els tres punts després de guanyar sense problemes el Montoliu. A minut 16 es va avançar al marcador amb gol de Marc Rodríguez. Després del gol, l'Artesa es va relaxar i es va trencar el joc que estava fent. En la segona part, el partit es va mantenir igualat, però als últims minuts l'Artesa va tornar a premer l'accelerador i va aconseguir el decisiu 3-0, amb gols de Horra i Massot.

Artesa de Lleida: Costa, Mor (o. Liarte), Rodríguez

(Massot), Martín, Moreno, Carrera (Puertas), Mir (Vidal), J. Liarte, Horra, Simon (Porqueras) i González.

Montoliu: Diallo, Arenas, Escolà, Herhar, Zaballos, Torres, Barci, Ungria, Gayà, Arruego i Valencia.

C F Corbins 2 - C F Artesa de Lleida 3 (29/11/15)
 Un partit on el treball constant de l'Artesa li ha permès emportar-se els 3 punts. En la primera part el marcador s'ha mantingut igualat. Al començament

de la segona part el Corbins s'ha avançat al marcador, però l'Artesa no s'ha donat per vençut i ha aconseguit l'empat amb un gol de Marc Iglesias. Pocs minuts després l'Artesa s'ha avançat en el marcador (1-2) amb gol d'Eloi Martín. Quan quedaven pocs minuts pel final el Corbins ha aconseguit igualar el marcador. Finalment, amb el treball continu de l'Artesa, s'ha pogut tornar a posar per davant al marcador amb un altre gol d'Eloi. Corbins: Ramos, Rubio, Calavia, Peiró, Muñoz, Gallardo, Pedro, Ignacio, Hidalgo, Marín i Xanuy. Artesa de Lleida: Herrera, O. Liarte (Mor), Vidal, Rodríguez, Iglesias (Massot), Martín, Moreno, Carrera (Simon), J. Liarte (Puertas), Horra i González (Mir).

MOTS ENCREUATS

Miquel A. Navarro

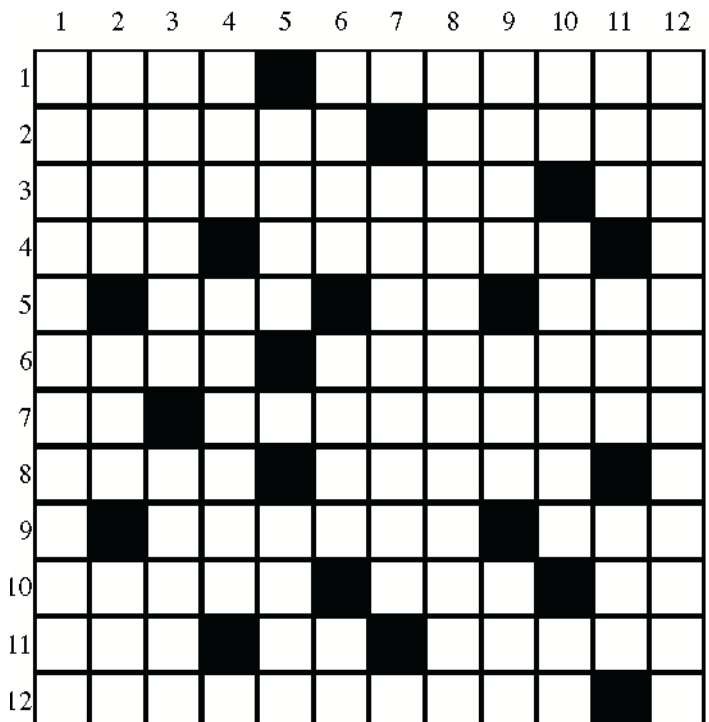
Solució pàgina 39

HORIZONTALS

1. Part posterior del peu. Al revés, situaven, fixaven.
2. Tindrà odi. Al revés, cridi, ganyoli. **3.** Passa el respall. El dos romà. **4.** Ase. Augmenta, infla. Punt erogen. **5.** La segona. Poema medieval. Americi. Herba d'arrel comestible. **6.** Crit, soroll. Eludirà, evitarà. **7.** Forma de salutació. Fer anar al fons. **8.** Al revés, capital del Baix Camp. Seca, estèril. Xifra romana. **9.** Fa plural. Al revés, grups, doctrines. Fons Monetari Internacional. **10.** Al revés, per exemple el sol. Al revés, nom de consonant. Prefix de privació. **11.** Fa el niu. Menys de mil. Al revés, pistó. **12.** Afalac, felicitació. Sud.

VERTICALS

1. De Torrebeesses. **2.** Forma de comiat. Corrent d'aigua. El de Janeiro. **3.** Canemuixa, cànem. Fil de llana. **4.** Bruguerola, bruc. Mulles, amares. Fòsfor. **5.** Mig diàmetre. Sofre. Vora tallant. **6.** Nom de dona. Al revés, natural o bé torrefacte. Nota musical. **7.** Vocal. Poleixes, arranges. Mil. **8.** Municipi de l'Alt Empordà. **9.** Proveït d'ales. Romana tres cops. Al revés, xicot jove. **10.** To, sonada. Al revés, polsim de blat. Boicot Total. **11.** Antipatia, fòbia. En aquest moment. Beguda infantil. **12.** Poble de la Vall d'En Bas.

ENTRETENIMENTS

PROBLEMA D'ESCACS

Albert Batiste

Solucions a la pàgina 39

En el darrer moviment les blanques aconsegueixen un atac doble sobre la torre negra de e8 i el alfil negre de d5. Tot i la doble amenaça les negres troben una combinació guanyadora. Juguen negres i guanyen en 6 jugades.

SOPA DE LLETRES

M. A Navarro i Lluís Gil

SUDOKU

Busqueu els noms de 10 eines de diferents oficis

A	M	I	L	L	E	T	O	T	R
N	E	W	L	I	S	E	I	O	C
S	T	A	I	T	N	N	D	R	A
I	M	E	N	C	E	A	L	N	R
N	E	Z	L	D	M	L	L	A	R
E	T	U	W	R	I	L	E	V	E
T	S	D	O	S	C	E	T	I	X
A	I	F	I	N	I	S	R	S	E
V	N	A	L	A	P	I	A	T	N
E	I	N	Y	D	E	T	M	S	I

2		3		8			9	
		7	6				1	4
6	9							8
3			7				2	
	2		4					
					9			1
					7			
					3			6
	6	4						1

HO HEM LLEGIT A...

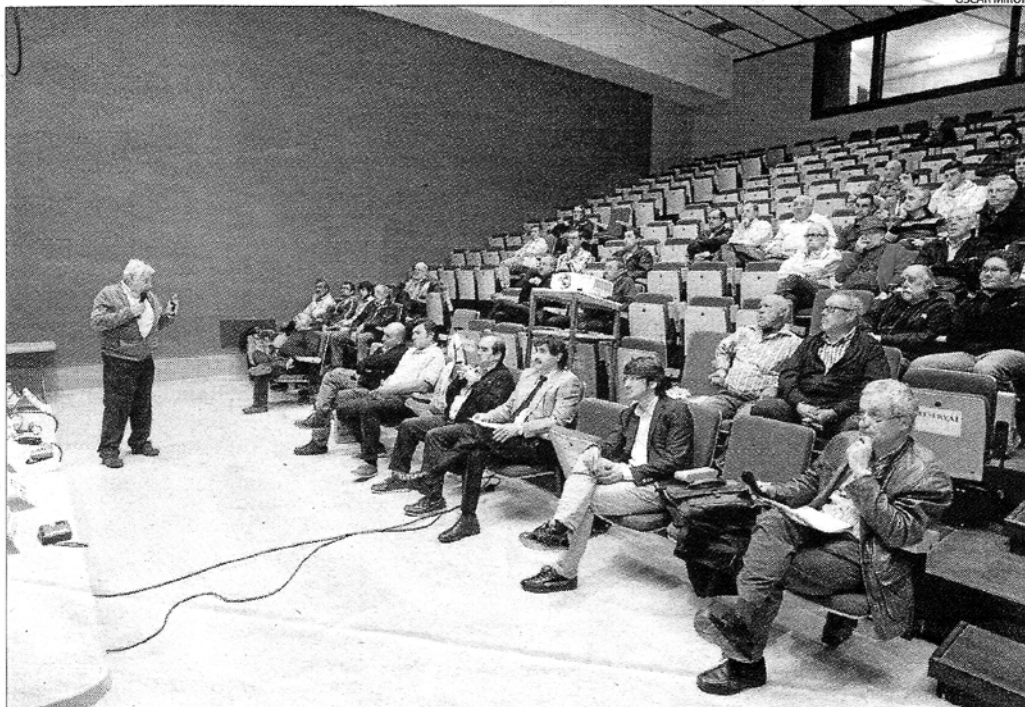
| 30 | ECONOMIA

Segre, diumenge, 25 d'octubre de 2015

AGRICULTURA MEMORIAL FELIP DOMÈNECH

El sector de la fruita advoca per canvis en la comercialització

Jornades a Artesa de Lleida sobre la situació actual del sector || Els productors constaten que fa quatre anys que tenen pèrdues

Un moment de la jornada celebrada ahir per UP a Artesa de Lleida.

REDACCIÓ

[ARTESA DE LLEIDA] El sector fructícola també aposta per reiventarse davant de la constatació que el model de comercialització s'ha quedat obsolet. Aquesta va ser la principal conclusió de les *Jornades sobre trajectòria i perspectives de la regió frutera de Lleida* que es va celebrar a Artesa de Lleida en el Segon Memorial Felip Domènech.

Els participants en la taula redona van ser el productor Xavier Miarnau; Josep Maria Vilalta, d'Indulleida; Carles Pueyo, de Plusfresc, i Manel Simon, d'Afrucat. Segons els organitzadors, tots van coincidir que el sector de la fruita necessita canviar el seu model de comercialització perquè no funciona i els productors no aconsegueixen beneficis

PROMOCIÓ

El sector planteja un canvi en el model de comerç que passi per major qualitat i menys producció

tot i haver augmentat producció. En aquest sentit, van confirmar que el sector lleidatà té un producte de qualitat però no sap vendre'l.

Els ponents també van fer un repàs als últims 50 anys del sector, a càrrec d'Ignasi Aldomà i Ramon Morell, de la UdL, en el qual van destacar que des d'aleshores la producció només ha augmentat un 15%, canviant les explotacions de poma per parausians, mentre que el nombre

d'hectàrees ha crescut entorn d'un 10%. En aquest sentit, van proposar deixar de produir tanta quantitat i apostar més per la qualitat, així com també incrementar les campanyes de màrqueting i promoció de la fruita de llavor i de pinyol davant de l'avanç d'altres fruites que vénen de fora.

En aquest sentit, també es va plantejar la necessitat de potenciar el producte de proximitat. A més, els productors van afirmar que fa quatre anys que estan en crisi, al no veure augmentar els seus beneficis, i van constatar la caiguda del consum. Per això, tots els participants van instar que cada part de la cadena es plantegi què pot canviar per fer el model més beneficiós ner a tothom.

Estudiants de la Universitat de Lleida han desenvolupat plafons de vidre amb un material conductor que es col·loquen a les parets i el sostre d'un habitatge i aprofiten la calor que desprèn el cos humà per crear una temperatura de confort, reduint la despesa en calefacció convencional. Ja busquen finançament per comercialitzar-ho.

UNIVERSITAT INVESTIGACIÓ

Joves enginyers creen un sistema que estalvia calefacció usant calor humana

Unes plaques de vidre per a parets i sostre que mantenen la temperatura de confort

S. ESPÍN

[LLEIDA] La Universitat de Lleida (UdL) ha creat un dispositiu per obtenir una temperatura de confort adequada en un habitatge captant la calor que desprèn el cos humà, reduint així l'energia necessària per escalfar una superfície i, per tant, la despesa en calefacció convencional. Es tracta d'uns plafons de vidre amb un material conductor que es col·loquen en una part de les parets i el sostre i eviten que la calor que irradien les persones es perdi.

A més, disposa d'un detector de presència, de manera que el sistema s'activa ràpidament quan una persona entra a l'habitació on s'han instal·lat els dispositius, que són transparents i no alteren l'estètica de la casa. "Es basa en un estudi que diu que el confort tèrmic de les persones no depèn només de la temperatura ambient i la humitat, sinó també de la temperatura radiativa de l'entorn. Això vol dir que, estant en una habitació de 15 graus, aconseguim tenir la temperatura de l'entorn (parets i sostre) a 30-36 graus i així estar en confort", explica Oriol Liarte, titulat en Enginyeria Mecànica, amb Adrià Mateo, titulat en Enginyeria Electrònica, Industrial i Automàtica, va desenvolupar aquest dispositiu com a treball de final de carrera (ara tots dos estudien el màster d'enginyeria industrial a la UdL).

Van formar un grup denominat OmniSurface, que és també el nom del dispositiu, i van incorporar l'estudiant d'administració i direcció d'empreses Joel Rosell, que s'encarrega de la part empresarial i de marketing. I és que ja estan buscant inversor per finançar el seu innovador sistema amb la intenció de treure'l al mercat pròximament, ja que en un any esperen tenir enllestit un producte acabat.

No escalfa per si sol

El coordinador i tutor del projecte és el professor Joan Rosell, que va remarcar que el dispositiu per si sol "no escalfa, sinó que redueix les pèrdues radiatives de calor i intenta reduir l'energia necessària per mantenir una superfície a una certa temperatura. Si mantens el confort tèrmic, estalvies calefacció convencional". Va detallar que aquest sistema consta d'"un mòdul màster amb tots

Els integrants del grup amb el dispositiu que han creat, que és de vidre transparent.

LES CLAUS

Com una paret de vidre. El dispositiu, denominat OmniSurface, consta de plafons de vidre amb un material conductor que s'han de col·locar en una part de les parets i el sostre, que encara no han determinat amb exactitud. Al ser transparents, no alteren l'estètica de l'habitatge (deixen veure el color de la paret, per exemple). Els queden sis mesos d'investigació al Centre de Recerca en Energia Aplicada de la UdL i en un any volen tenir un producte acabat per comercialitzar-lo.

Estalvi energètic. Els plafons tenen un detector de presència i s'activen ràpidament quan capten una persona. Retenen les pèrdues de calor i redueixen l'energia necessària per mantenir les parets i el sostre a una certa temperatura, de manera que s'estalvia en calefacció convencional.

Més saludable. Els seus creadors destaquen també que aquest sistema comporta menys al·lèrgies per àcars que la calefacció convencional al no moure aire.

els sensors" (en caldrà un per habitació) que tindrà un preu no superior a dos-cents euros, i uns altres dos tipus de plafons més barats.

Els creadors asseguren que amb el seu dispositiu es necessita tan sols una desena part de l'energia utilitzada amb un sistema convencional per escalfar una habitació. Afegeixen que

és més saludable, ja que al no moure aire com fan altres sistemes es redueixen les al·lèrgies per àcars.

Així mateix, apunten que la "sensació" de calor que produeix ser a l'habitació és més agradable, "com la que sent un esquiador quan pren el sol a la terrassa del bar de la pista d'esquí".

Premiat en un concurs d'Endesa i la Fundació Universitat i Empresa

[LLEIDA] Aquest dispositiu creat per dos estudiants de la UdL va obtenir el primer premi de la primera edició del concurs Les Idees es Mouen, convocat per Endesa i la Fundació Universitat i Empresa, en el qual van participar gairebé un centenar de joves de fins a 26 anys matriculats en universitats i centres de formació professional de Catalunya. Els projectes havien de presentar un projecte viable per millorar l'eficiència energètica de les ciutats.

El projecte *OmniSurface* va rebre tres mil euros i Oriol Liarte, una beca en el programa d'iniciació professional *Step*, amb formació acadèmica i pràctiques remunerades a Endesa. Com a grup, també el van presentar

Oriol Liarte.

als certàmens Incence i a Next Step Challenge, dotats amb 150.000 i 200.000 euros, respectivament, encara que en aquests casos no hi va haver sort perquè no tenien encara prou desenvolupada la part empresarial del projecte.

TELÈFONS I HORARIS D'INTERÈS

Ajuntament973 16 71 62
 Assistent social: dimecres alterns.....973 16 73 15
 Correus: dilluns a divendres, 8-10 h, dissabte 8-9h
 Farmàcia.....973 16 72 04
 Veterinari de la Protectora Local:
 Jaume Armengol.....626 869 516

V3 Hospital Veterinari:.....639 367 888
 Metge.....973 167 291
 Metge urgències: Dies feiners: 15 h – 8 h i els festius
 tot el dia973 14 20 29 / 973 14 20 33
 Museu:973 16 71 62
 (Ajuntament, hores convingudes)

SOLUCIONS ALS ENTRETENIMENTS

MOTS ENCREUATS

HORIZONTALS

1. TARS. POSAVEN. 2. ODIARA. UDOLI. 3. RESPATLLA. II. 4. RUC. DILATA. G. 5. E. LAI. AM. NAP. 6. BRAM. EVADIRA. 7. EI. ESFONDRAR. 8. REUS. ARIDA. D. 9. S. SECTES. FMI. 10. ASTRE. ICS. AN. 11. NIA. LM. EMBOL. 12. COMPLIMENT. S.

VERTICALS

1. TORREBESSENC. 2. ADEU. RIU. RIO. 3. RISCLA. ESTAM. 4. SAP. AMERES. P. 5. RADI. S. TALL. 6. NATI. CAFE. MI. 7. E. LLAVORES. M. 8. VILAMANISCLE. 9. ALAT. DDD. NOI. 10. SO. FARINA. BT. 11. ODI. ARA. MAM. 12. PUIGPARDINES.

ESCACS

1....., Aa2 2.Cxe8, Ag5+ 3.Rd1,Dxd4+
 4.Re2, De3+ 5.Rf1 (si Rd1, De2++), Ac4+
 6.Te2, Dxe2++

S U D O K U

2	4	3	5	8	1	6	9	7
5	8	7	6	9	2	1	4	3
6	9	1	3	7	4	5	2	8
3	5	9	7	1	8	2	6	4
1	2	8	4	3	6	9	7	5
4	7	6	2	5	9	8	3	1
9	3	5	1	6	7	4	8	2
8	1	2	9	4	3	7	5	6
7	6	4	8	2	5	3	1	9

SOPA DE LLETRES

TENALLES, LLIMA, ENCLUSA, PALA, MARTELL,
 TORNAVÍS, ENFORMADOR, MALL, XERRAC i
 PIC

ENIGMA

Sabeu a quina festa artesenca correpon aquesta imatge i qui és el personatge de l'antifaç?

Solució a l'enigma del mes passat: És al carrer Segarra, número 6.

PARTICIPANTS A LA CAMINADA DE L'A.E. SUPERBÉ

TALLER CUINA DEL MÓN DE L'ASSOCIACIÓ DE DONES

CONCENTRACIÓ PELS ATEMPTATS DE PARÍS

CASTANYADA DE LA LLAR DE JUBILATS

IMATGES D'ACTUALITAT

III CURSA I CAMINADA SOLIDÀRIES PER LA MARATÓ

FESTIVAL PER LA MARATÓ DE TV3

